

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. шваб. 143.322.
Адреса для телеграм:
"Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописи не звертається

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно: в краю 450 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 ал., Німеччині 750 ал.,
Швейцарії 3 шв. фр., Чехо-
словаччині 30 ч. к., Румунії 150
лей, Болгарії 750 ал., Австрії
750 ал. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

„ЧЕРВОНА КАЛИНА“

видавничча кооператива

у Львові

відкрила

з днем 1. серпня ц. р.

348

СВОЮ

1—5

КНИГАРНЮ

в ЗОЛОЧЕВІ.

Міжпарляментарна Унія.

Львів, 25. серпня 1928.

В двох-найбільших центрах Зах. Європи: в Парижі й Берліні — відбуваються події далекого значення. Вчора прибув у Париж Келльог, автор пакту про осуд війни, для його маніфестаційного підписання, а в Берліні передвчора розпочалася 25-та сесія Міжпарляментарної Унії. В побідженому Берліні розвиваються овінові змагання в напрямі здійснення мирової ідеї. Інша річ, що шлях до мира, не вважаючи на всі теперішні спроби, є дуже тернистий, наїжений безліччю складних перепон.

Пакт Келльога ще не підписаний, а вже бачимо в ньому досить поважні шкідливі. Перш усього сам Келльог має на меті перевести особисту демонстрацію проти Англії. В поворотній дорозі задумує він відвідати Ірландію, з роздумом поминаючи Лондон. Є це демонстрація з приводу англо-французького фальт-о-мілітарного порозуміння. Знову ж в Америці розвивається пропаганда проти ратифікації ще не підписаного пакту. Протиники пакту стверджують, що він є лише карикатурою першого проекту Келльога внаслідок французьких й англійських застережень; що той пакт у теперішній формі не обіймає реалізації з війни, а навпаки її легалізує; що той пакт може втягнути Америку у війну під егідою Ліги Націй та що краще вже безпосередньо приступити до Ліги Націй, щоб мати вплив на її рішення й постанови.

Міжпарляментарна Унія по своїй суті і настанові теж є висловником мирних змагань. Підтримуючи взаємини між народними представництвами, між державами й народами та пошукуючи розв'язки багатьох питань суспільно-політичного життя, Міжпарля Унія виступає борцем за закріплення мира.

Початків Міжпарля Унії треба дошукуватися в акції англійських й французьких парламентарів в справі започаткування роземинства між ними двома країнами. Діялося це перед сорок літами. З цієї започаткованої стадії взяв свій початок „парламент парламентів“, як називають вже тепер Міжпарля Унію. На протязі дальніх років Унія все більше інтернаціоналізувалася і вже перед війною об'єднувала в собі 26 країн (парламентарних) груп з 3.500 членами. Вплив Унії був досить значний, навіть великий в політичних і дипломатичних колах. Особливо помітні її заслуги в розбудові міжнародного правопорядку. Складання другої гагської мирової конференції було ділом Унії. Та вибух світової війни вона не могла перепинити, як й інші мирові організації. Взагалі „війна“ є чимсь таким магнічним; вона закрючує в собі таку динаміку, таку загальну силу і є універсальною концентрацією таких найрізноманітніших еле-

НАЙБІЛЬША В КРАЮ ФАБРИКА ДЗВОНІВ

2525 10—52

БРАТІВ ФЕЛЬЧИНСЬКИХ

В КАЛУШІ, ВУЛ. СІВЕЦЬКА Ч. 18.
В ПЕРЕМИШЛІ ВУЛ. КРАСЬКОГО Ч. 63.

відливає на замовлення дзвони гармонійні й поодинокі, а постійно удержує на складі понад 200 штук готових дзвонів у вазі від 10 до 600 кг.

ЦІНИ ПРИСТУПНІ - СПЛАТА РАТАМИ

При важливіших замовленнях прохается писем до нас вислати рекомендацію.

ментів політичного, культурного, економічного і психічного характеру, що перед нею в суті відстають всі мирові намагання. Вистане згадати, що на Брюссельській конференції II. Інтернаціоналу, теж могутньої мирової організації, коли на порядок прийшла справа роззброєння, англійські делегати настоювали, щоб II. Інтернаціонал став на становищі комуністів у справі роззброєння (проект Літвінова повного роззброєння). Тоді бельгійські делегати запитали своїх англійських товаришів, чи вони роззброють англійську флоту, скоро дійдуть до влади при найближчих виборах. Та на це запитання не було позитивної відповіді і радикальна думка в справі роззброєння впала.

Не диво, що коли тепер, після наявності всіх страхів війни, з таким трудом пробивається мирова думка, то зовсім ясно, що в 1914 р. Міжпарля Унія була безсилна, щоб перепинити вибух війни. Та негайно після війни Міжпарля Унія знову розпочала свою діяльність, координуючи її з діяльністю Ліги Націй. Унія по суті має ті самі завдання, що й Ліга Націй, тільки що її трибуна є свободніша й доступніша не лише для упривілеєних, державних народів, але й для невольних, позбавлених державності, хоч і в дуже малому обсязі.

Сьогорічна сесія Унії в Берліні є сесією ювілейною і то потрібно ювілейною. В цьому році Міжпарля Унія зійшлася в 40 ліття свого існування на 25-ту сесію в побідженому, республіканському Берліні, де останній раз радна перед 20-ти літами (в 1908 р.) за часів розквіту царства. Тоді відкривав конгрес ки. Бюльов, а парламентарів приймав кронпринц Фрідріх Вільгельм. Тепер відкриття сесії довершив чехословачський сенатор д-р Брабен, а в імені німецького уряду вніта конгрес соціально-демократичний канцлер Мюллер. На конгрес прибуло понад пів тисяч парламентарів з усіх континентів. Відкриття „парламенту парламентів“ відбулося у величаво прибраному будинку німецького райхстагу. Після вступного відкриття провідником сьогорічної сесії вибрано проф. Штоклінга, а президентом Унії б. президента французької палати Ферд. Буїссон.

Проф. Штоклінг в своїй інвентурній промові підніс передмовний

момент в історії світа. Від минулої доби, наповнений гамором конфліктів і зброєнь переходить світ до нової доби, в якій починається реалізація мирових ідей шляхом переговорів про обмеження зброєнь, праць роземних трибуналів і загальних мирових умов. Завданням Міжпарля Унії є співпраця над здійсненням мирових ідей і побороенням анархії, що панує у відносинах між державами. Справа мира є вісно, довкола котрої обертаються сьогорічні наради Унії. Причиною постійних зброєнь, як зазначив б. німецький міністр д-р Давід, є недовіра між народами. Воно то литворює те блудне колесо, яке стоїть на перепоні роззброєнню. Єдиним виходом з того крутіжу є припинення змагань до спеціальної безпеки. Вона вийде сама зі себе при здійсненні роззброєння.

На порядку нарад Міжпарля Унії стоять дуже важливі питання, в першу чергу проблема репрезентативної системи. В останніх літах бачимо дуже небезпечні намагання і спроби підірвати або викривити демократичний устрій і парламентаризм. Зовсім природно, що справа парламентаризму, його криза, реформа і будучина мусять стояти на чолі дебат „парламенту парламентів“. Другою важною справою, яка загострює відносини в багатьох країнах, є справа еміграції й імміграції. На денному порядку сьогорічної сесії стоїть теж „Декларація прав й обов'язків держав“, що пригадує відому декларацію прав людини, проголошену французькою революцією. Є це основне питання новітніх часів, яке обіймає внаслідок відносини однієї й народу

до держави. І ще одне питання силою своєї гострої актуальності вибивається на чолі сучасності. Є це тзв. меншостеве питання. Та його розгляд відложено на пізніше. І зовсім зрозуміло, бо „парламент парламентів“ складається з 99 пр. з представників пануючих націй, яких та квестія дотикає тільки в посередній дорозі.

Меншостеве питання і Міжпарля Унія.

В нарадах, що попередили відкриття сесії Міжпарля Унії, а саме в комісії для етатичних і колоніальних справ порушено в меншостеве питання. Вечірній реферат на тему меншостевого питання виконав швайцарський делегат Штулер. Маючи на увазі справжній територіальний меншости, зазначив він, що домагання меншостей не можуть розвиватися в безмежність. В заспокоєнні тих домагань мусять брати на увагу, в якій мірі меншости реєструють обов'язки державні закони та інші закони з них обов'язки. Меншостева акція Унії мусить бути гармонізована з процедурою Ліги Націй в меншостевій матерії.

Після інтерпелуацій дискусії міжнародної парижської резолюції в меншостевій комісії зазначено в тому змісті, щоб: 1) переступити процедуру Ліги Націй в меншостевій матерії, 2) спаратися розвинути законку охорони меншостей на всі держави, а не лише на ті, що вклада на себе відповідні міжнародні зобов'язання і 3) розвинути гарантії меншостевого права в поодиноких державах.

Комісія для етатичних і колоніальних справ, до якої належить меншостеве питання, постановила негайно не порушувати меншостевих питань на теперішній сесії, а відложить їх до другої з необхідних конгресів. Найближчий конгрес має вирішити меншостеві проблеми тільки в обмеженому обсязі, не на пленарному зібранні, навіть не на пленарній комісії (для етатичних і колоніальних справ), тільки на спеціальній меншостевій комісії. До тієї комісії входить шість членів, а саме: троє представників державних націй і троє представників меншостей. Від державних націй покликані до відкритої реферата Штулера зі Швайцарії, проф. римської групи проф. Денарі і чехословачки чехословачської групи проф. Углірва; з боку меншостей входить до відкритої: д-р В. Вільфран, аустриєць, який своєю мовою в Італії, сес. д-р В. Меллер, аустриєць, німецькою мовою в Чехословаччині і В. Гамблант, швейцарець, який своєю мовою в Берліні. Перше зібрання цієї спеціальної комісії має відбутися в березні 1929 р. в Парижі.

Забуте Полісся.

Від нашого кореспондента.

Луцьк, 23. серпня 1928.

I.

Вже відомо в газетну практику називати Полісся „забутим“. І вповні слушно. Про Полісся явсь рідко думають і згадують наші діти і часописи. Наша громадська думка ще не набрала розмаїтості чи широту територіального розмаху. „Провінціалізм“ у нашому думанні ще відіграє велику, денікуючу роль. В той час, коли поляк остільки хизується своїм „літвинським“ титом на тім чи іншій зем-

лі, навіть не своїй, і гордо пише: „якщо ти не хочеш, щоб розбудили твої польські жиди“ — ми досі ще живемо в ілюзіях. Інтересами: воєнної війни, Волинської — Холмської, Галицької — Галицької, Слов'янської — слов'янської регіоналізму.

А на Поліссі діють чужі сили — це вірно, мртво. Але українські громадяни свого родинного зацікавлення, свого роду людей на родині, навіть не знають, що таке Полісся, чого воно означає

Асиміляції ретинкової шкіри. А тимчасом — кожна наша земля майже лише собою. Може хто іноді й згадає про білімні та слабіші землі, може не від того, щоб прочитати пару газетних рядків про них. Та на тому закінчення й вичається.

В цьому відношенні Польща знаходиться в найгірших умовах. Вона має найменше етнічного, воно неадекватне до боку етнографічного, економічно перебуває майже в первісному стані й цілковито віддалене на експерименти чужим ворожим елементам. Стан нашого дослідника там до той міри загрозливий, що доводиться вже не говорити, а голосно кричати: „Україні, наше Польське тині!“

Зрозуміла річ, що коли загрозить саме національне існування наших польських братів, то й треба в першу чергу говорити про справи національного характеру.

Загроза українству на Поліссі йде з трьох боків: російського, польського й білоруського. Білорусь до останнього часу всю Північну й Лунишеччину, а також і Верестейшину а Дорогичинщину вважала за свою національну територію. В 1922 році в околиці Пінська-Лунишеччини їхній кандидат стояв на першому місці й пройшов до союму (одинокий посол від цієї округи п. Яремич). З усіх українських земель — Полісся дало найбільшій грунті для русифікатора, москвофільки там досі найвільніші (при останніх виборах російці там одоубили, що порозумінні з поляками, один мандат — одинокий в Польщі). Поляки, завдяки народній темряві й революційним побільшовицьким гаслам, у 1922 році взяли на Поліссі 80 відсотків усіх мандатів (записи й вказівки). Брак національної свідомості уможливив „одиноці“ при останніх виборах взяти мандати стільки, скільки сама захотіла. Завдяки цим умовам, на Поліссі українці виявили найменше опору виборчим надужиттям, які перейшли там всілякі межі.

Русифікаторська робота на Поліссі загалом така сама нестрасна, як і на інших наших землях. Вона ріє за роком зменшується, з вимиранням старшого покоління. Молоде покоління по-російськи порочі піти не може. Відсутність російської народної школи, перехід життів з російської мови на польську і т. ін. сильно й ґрунтовно підриває русифікаторські заходи російської інтелігенції: б. урядовців, поміщиків і священників. Усвоює ч також і пробудження національної свідомості серед молодшої генерації.

Пекучішими питаннями є питання бі-

лорусько-українських взаємин і уніфікаційної роботи поляків, які приспівено сіють польську по тих пинах, що звільняються від колишніх російських великодержавних зв'язів.

II.

Не багатьом українцям відомо, що передодні аложення лист близьку 18-ки малою не дійшло до пілковитого розриву між українцями й білорусами. Останні твердили, що Пінська (Пінськ, Лунишеч і Сарни) та Верестейська округи за селами в білоруських білорусами. На цій підставі вони домагалися для своїх кандидатів перших місць на посольських і сенаторських листах. Місцеві українці, вважаючи добре національний склад зазначених земель, рішуче спротивилися подібним безвідставним уступкам на користь білорусів.

Цей „виборчий“ спір між українцями й білорусами є першою ластівкою дальшого, більше серйозного спору, а може боротьби між нами й братієм білоруським народом, якщо своєчасно не поробиться заходів до усунення приводу до подібних суперечок. Треба вказати, що наша перша парламентарна репрезентатива добачила деяку небезпеку для політичної співпраці між українцями й білорусами й виступила а ініціативою складення спеціальної міжнародної українсько-білоруської комісії для етнографічного обстеження територій і добровільного переведення національного кордону між нами й Білорусією. Далеке ініціатива ця справа не посунулася. Причиною цього було, очевидно, як брак відповідно підготовлених осіб, так і внутрішні боротьби в нашому лаві.

Чи загостриться цей спір і чи перейде він у боротьбу? Безумовно, якщо тепер уже не прикладемо зусиль до порозуміння а представниками білоруського народу. Покищо цієї боротьби нема через те, що на пограниччю між Україною й Білорусією (а межах Польщі) ні білорусини ні ми ще серйозно національно-культурної роботи не ведемо. Коли ж ця робота розпочнеться і в селах почнуть заявлятися патріоти білоруські Провісти, взаємне об'ясування а денационалізації буде неминучим.

Необхідність національного розмежування між нами й білорусами повстало переді мною в усій ясності, коли мені а білоруським кандидатом по Пінській округі прийшлося вирішувати справу, куди спрямовувати літературу білоруську, а куди українську. Ми розуміли, що в моменті виборів питання мови має мен-

ше практичне значіння, ніж зміст літератури, й загодили цю справу мирно. Для повного замирення якихось непорозуміння, на мою пропозицію, організувало у Пінську спільний українсько-білоруський комітет а з'явився на двох мовах. У центрі виборчої роботи непорозуміння були усунені. Але мені не раз доводилося чути шкарги й обурення тих, кого я посилав на село, що моваля, білоруси „заважають на нашу село а займаються білорусизацією нашого селянства“. І наскільки а ставився до цього явища спокійно, на етнічні мішені української громадини реагували гостро й подразнено. Не даю мені до зрозуміння, що границя між білорусько-українською справою вже входить у небезпечну фазу можливої боротьби.

Тому то, кажучи про Полісся, вважаю а актуальним порушити старе питання про етнографічне розмежування між нами й Білорусією, як це вже зроблено на Радичині. Там зроблено це офіційними органами. Ми ж можемо це зробити лише в обопільному порозумінні українського й білоруського народів а особи народних обранців-послів і сенаторів, які пілковити можуть себе вважати покликаними до вирішення граничної справи між обома братіями народами, з'явленими під цей час спільною боротьбою за свої національні права. Було б дуже бажаним, щоб наша парламентарна репрезентатива відновила стару граничну справу на Поліссі й користувалася добрими взаєминими а білоруськими послами і сенаторами, довела цю справу до кінця на користь обох народів і для омнення а майбутньому неопотрібної й шкідливої боротьби.

На закінчення вважаю не зайвим поділитися а читачами своїми особистими

Д-р Бронислав Овчарський

оранжу 2323 15-7

у внутрішніх недугах у літнім сезоні в Криниці під „Тополями“.

спості, елементами. Передбачковий суспільний мимоліт спрямував мою увагу на етнографічну межу між нами й білорусами, коли а зайнявся виборчою роботою на Поліссі. Тому-то власне а звернув більше уваги на Північну, щоб, отримавши мову селян найкращі на плані усунення сіл, зорієнтуватися а напрямку етнографічного кордону. І мимоліт ствердити, що твердження білорусів не завжди відповідають дійсності. В Пінську треті на тиждень можна побачити селян а найкращіх околиць повіту. І той тіла може назвати й білорусами, хто не знає української мови. Вся „білоруськість“ цих селян полягає тіла а вільних слів, як „тетого“ замість „сього“ чи „того“ а й. Та сама наша мова, що а на Волинському Поліссі; той самий український тил.

Лише на північ від Пінська, на кілька десятків кілометрів за річкою, назви якої не можу згадати, звуковий і етимологічний характер та лисовий населення схвалюється до білоруського. Те саме спостерігається й у сільській Лунишеччині. Загалом же різкої етнографічної границі нема. І ці власне обставина є підтвердженням необхідності добровільного порозуміння між нами й білорусами щодо спільного кордону.

В. Островський.

*В підрозділах географії білоруси називають Пінськ, Лунишеч і називають Ве-рестейшину білоруськими містами.

Перед Келльогівською угодою.

(Від власного кореспондента.)

Париж, 20. серпня 1928.

I.

П. Франк Келльог є в дорозі до Парижа. Американський підсекретар заграничних справ приїде сюди, щоб покласти свій підпис під угодою, яка носитиме в історії його імя. Як ставиться тутешній загаль до церемонії, яка буде тут 27. ч. м.? Доволі холодно, почасті навіть іронічно, на всякий спосіб без захоплення. Щоб додати актови під-

писування Келльогівської угоди трохи блеску, церемонія ця мала відбутися в тій історичній „салі зеркала“ у Версалі, в котрій Людовик XIV приймав чужих амбасадорів і в котрій 1871 р. проголошено нове німецьке цісарство. Однак в тійсамій салі 28. червня 1919 року німецькі представники (теперішній канцлер Мюлер і д-р Бель) мусіли підписати своїми припечатаними німецьку капітуляцію: припускаючи, що спогад-

ІВ. ВІЛІНА.

Наша прогулянка автотом.

В інших, скажім, державних народів роблять прогулянки по пустелях Азії, Африки чи Австралії, літають літаками до Америки, відкривають бігуни і т. ін., а в нас це вже є подією, коли хто вибереться автотом по краю.

Таку „подію викликати“ хотіли ми, цебто я, професори а Тернополя, П. І. Л. О. і один а Гринків, і вибралися автотом на початку липня ч. р. а Тернополя зловж Серету й Дністра аж до Окопів св. Трійці, а потім через Городецьку, Станіславів і Стрий а скільські гори, туди й назад.

Розкажу коротко про ту нашу прогулянку не так для самої „події“, як радше тому, що це фактично цікаві річі і треба, щоб наші люди робили прогулянок як найбільше.

Признаюся отверто, що мені — яє знаю, як іншим моїм товаришам подорожі — якось пілково було чодлати до авта. В нас а автотом обов'язково важить панство, а ми... знаємо, наші відносини. Однак... пересуд треба було передомити, тим більше, що авто не було наняте, а тільки було власністю одного із загаланих професорів і власник сам був за шофера. Прогулянка тривала шість днів.

Приємність для нашого брата Іхати автотом лежить у тім, що раз, снівши собі у вигідній авті — це була задня 30-винна Шевролетка, — а не на якийсь дрянбастий моєй похиту-

ється й захоплюється околицею і природою, друге, думаєш собі, що тобі до щастя нічого більше не потрібно, а третє, ну, що відриваєшся на хвилю від української мізерії і думаєш, що ти належиш до такої самої нації як інші...

Але я думав собі, що для мене ще буде одна користь: а саме, що я вироблю собі певну синтезу з околиць і з типів, звичаїв і обичаїв тих людей, через які поїду. Щодо околиць, то я це спавжу, а що до типів, то, правду сказавши, тої синтези я собі не виробив. А це тому, що ми їхали не для студії, а тільки так собі, а далі ще й тому, що Ілчич переважно тільки головними шляхами, тай Ілчич скоро, подекуди 75 км. на годину, і ніде не затримуючись, ми не мали нагоди стрітатися з людьми. Зрештою поверховна моя синтеза така, що, значить, тільки тернопільський, беручи в ширший значіний селянин трохи інакший, скажім, більше зевропеїзований, а решта від борщівського почавши, а на скільським скінчивши, все гуцули...

Тут я не можу адержатися від такої замітки. Як ми тільки минули перше село, то перше вражіння, яке я пережив, — не знаю, як мої товариші, — було те, що, як пише Стефаник, „якийсь туск добирався чоловікові до серця“. Трійця тай, як я вирилася з села — і ті люди все однаково похилі й зажурені і з таким самим недовірчаним і трівожним поглядом супроводжали наше авто, а яким і сам колись супроводжав панську чвірку...

Гей! Коли це станеться, що наш інтелігент, що відійшов від села, пере-

їздаючи через село, буде дивитися на нього без смутку і задуми?

Географічна синтеза від Тернополя по скільські гори така. На подільській високорівні між ріками-долинами Дністра нічого цікавого: тут і там заглубини й підвішення, лани й лани — Слава Богу! — і сіножаті, подекуди пасіки серед ланів ізче мініатюрні твердині й нічого більше. Над ріками, скажім, над Серетом і Дністром, особливо в долинах їхніх бігах, природа куди цікавіша: яри, ліси і скали, пасовиська і багна, і небо наче чистіше і краще ніж на високорівні. Мені соромно признаватися, що я шойно тепер довідався, — Господь його знає, як у нас учать по школах! — що долина подільських рік криють у собі стільки краси. Та це вже в нас комунало, що, мовляв, „самі не вче цю погладіть“.

На полудень від Дністра між долинами так жула високорівня, тільки ще рівніша ніж на півночі і покрита ланами. Лінія: Тисмениця — Долина — Стрий рівно мов тарілка підгір'я, тільки денеде поперетинає далекими відногами гір, а далі гори...

Але вчислю цікавіші річі, які ми бачили.

В Більчу Золотім — наш перший день прогулянки й нічліг — ми оглянули під проводом о. Гр. місцевого пароху, печеру, — селяни звуть її гротою, — що має тягнути попіл аземлю аж до Камини Подільської. Чи вона дійсно тягнеться аж до Камини, того, наскільки я знаю, ніхто не справдив, але москалі за часів війни, як тут були, асали стро-

го стергти входу до неї. Печера збудована з гірської формації — ми оглянули її на яких 300 кроків вглиб — тай, коли її порівняти з гротами на Крелі, не говорючи вже про Адельсберг, не має в собі нічого особливого. Нема в ній ні сталектитів ні сталекмітів ні гігантських саль, а тільки сам коридор, подекуди розгалужений, але особливості її лежить уже в самій її існуванні на Поділлі тай у тім, що певно про неї знають тільки самі більчани і найближчі до них і які спеціаліст-геологи, а позатім ніхто. Я думав, що це та сама печера, що її а своїм часі відкрив бл. п. Кд. Гутковський у Кривчу, але це зовсім щось інше. Для нас, українців, цікаво побачити ту печеру бодей задля того, щоб виробити собі певне поняття, як могли повстати дивні давські печери, бо, думало, що вони повстали а подібних печер, як у Більчу. Це цікаво, що а той печери, як нам оповідав о. Гр., бл. Свита, власне Більча, перед війною авіз до музею в Кракові тай від якихсь чверствів а ури, різних пошуків і висток. Тепер якесь варшавське товариство уладжує до тої печери прогулянки і займається удержанням у порядку входу до неї.

З Більчи оглянули ми ще а о. Гр. скали над Серетом, т. зв. капітано і руїни якогось давнього васматинського монастиря в Монастирку місцевої б. км. на полудне від Більчи. Скали є тої самої формації, що Карпати, „каплиця“ — це вчаста природна, а вчаста штучно видобрана печера в скелі над самим верховом поу на величину кімнати і, як

ПРОФ. С. ШЕЛУХІН.

Проти інтервенції.

Голос і пересторога на адресу української еміграції.

Серед української еміграції анклави велике хвилювання чути й розмови про організацію мілітарної інтервенції на Україну. В зв'язку з цим творяться ажезери та іде політична спекуляція, наклеюються різні авантури. У зв'язку з тим створено і проголошено навіть самостійний уряд Української Народної Республіки.

З глибокого переконавання, що це свідомо й несміливо робиться на нищення української нації, вважаю своїм обов'язком, і як старий віком українець, і як бувший член Української Центральної Ради, в якій був алдером самостійників, а як бувший міністр юстиції, і як обраний народом дожиттєво Генеральний Суддя Української Народної Республіки, подати українській еміграції свій голос у цій справі й пересторогу.

Уряд, який називає себе урядом УНР, на чолі з Андрієм Лівницьким, не має за собою абсолютно ніяких прикмет правного походження і якого не було знавцю з волею українського народу, чи з якою не було компетентною інституцією його, в тім числі й з Трудовим Конгресом, чи з виданою ним конституцією 28. січня 1919 року про організацію уряду. Тому він позбавлений якого не було правного титулу на представництво й владу, є самозваним і самозваним, у всіх своїх виступах в імені УНР і не має ніяких державно-правних уповноважень ні від кого. Того, що він проголосив „Законом“ 12. листопада 1920 року, як „закон“ від 1921 року не раз, вже по своєму походженні не можна вважати ніяким законом, а тим більше конституційним, бо уряд не мав права на видавання законів, а тим більше на нищення конституції Трудового Конгресу з 28. січня 1919 року. Проголосивши своїм „Законом“ нищення цієї конституції та утворення нею Директорії, вони повторили те саме, що зробив Скоропадський, знищивши Українську Центральну Раду, посадивши себе на її місце й видавши свою конституцію. Легального зв'язку між правністю і узурпацією бути не може. Як Скоропадський не міг вважати себе правоперемиником УНР, яку протиправно знищив для своєї узурпації, так і Петлюра не міг вважати себе правоперемиником Директорії УНР, бо протиправно знищив ту Директорію для своєї узурпації, а тим більше не мав ніякого права призначати собі заступника. В обох випадках маво державну провину і прова самозванства, неповаги до українського народу й свого роду самодержавства, опертого на ворогах українського народу, — є фальшуванням вої народу за згодою своїх сторонників, яких місто не обирає і не уповноважує виступати нарід та висловлювати його волю.

Приняту Трудовим Конгресом у Києві 28. січня 1919 року Конституцію про організацію уряду УНР розглядаю представникам чужих держав. Коли стали появлятися інші уряди, то 17. лютого 1920 року, за підписом міністра Андрія Лівницького, розглядаю представникам держав з розпорядження Петлюри, даного 16. лютого, ноту, в якій чужі уряди відповіли, що єдиним законним урядом УНР є тільки уряд, який має свої права від Трудового Конгресу на основі Конституції з 28. січня, а всякий інший уряд є узурпаційним і не має права виступати в імені УНР.

Уряд тогочасний Лівницького, що підписав цю ноту, а тепер виступав в імені УНР тою нотою сам себе назвав узурпаційним, позбавленим права виступати в імені УНР, бо в ніяким зв'язку своїм походженням з Конституцією 28. січня 1919 року не стоїть, а для свого утворення відкинув ту Конституцію й проголосив свій закон, на що не мав ніякого права. І тим порушив усіх зв'язків з правністю та законною повноваженнями. Участь цього уряду в організації інтервенції на Україну є актом проти українського народу й проти Батьківщини, коли ці люди вважають Україну за свою Батьківщину.

Українська історія не знає ч. одної інтервенції, яка анклави на добір українському народові, і за яку ніхто не може

заплатити би. Це промовляє за потребою найбільшої консолідації українських народних сил за всяку ціну для оборони перед новими анклами й проти інтервенції. Навіть короткий час від 1917 року показав, що всяка інтервенція на Україну була для неї тільки великим нещастям і горем. Вона нищила неорганізоване населення, акла кров навіть дітей, жінок та дітей, позбавляла свободи, праці, державності, планувала територію, грабувала й руйнувала всі. Український нарід від 1917 року переніс на своїй землі інтервенції: московську, більшовицьку, німецьку, французьку з десантом в Одесі на допомогу московським добровольцям проти українського народу, московську денікінську, спомогану Францією, московську врангелівську, спомогану Францією і Англією, Галдерівську, організовану французами і поляками, польську й польсько-петлюрівську. Всі вони були сфальшовані походами проти більшовиків, так само як більшовицькі виправи були чіби проти контрреволюціонерів, а в дійсності спрямовані були проти українського народу який відбивався від них, і улашчував собою заборчі інвалиди на чужу територію, імперіалістичними цілями — знищенням української єдності, її сіл, міст, майна й з великим кровопролиттям. Кожний з інтервенціоністів поводився брутально, на вярварські, насильством відбирали від населення все що міг, вивозили з України все, що хотів та що був у силі вивести, навіть чорнозем з поля, й плантував нещасну Україну гірше, як дані сідли орди.

З днем повалення царської влади в Росії до українського народу право вернулося уаурпований від нього царем суверенітет. Шляхом державно-правної реституції український нарід у Швейцарських днях 28. лютого 1917 року вернув собі своє давнє історичне становище суверенної незалежної республіканської української держави, як це відбувалося з договором України з московським царем в 1654 році. Нарід виявив свою волю бути незалежним і свободним у своїй українській республіканській державі. Окрім особи царя, якого не стало, між Україною і Московщиною, що стала звати себе Росією, не було ніяких інших легальних зв'язків, а завоювання України ніколи не була. Та ні один з інтервенціоністів ні трохи не рахувався з чужим правом, ніхто не виявив ні найменшої поваги культурних людей до чужого права; одні егоїстично і своєкористно та цілком протиправно задля імперіалізму виконували напад на чужу для них українську територію та на її мирний нарід, а інші їм помагали проти чужої свободи і праці. І всі робили це в умовах, коли український нарід на їх територію не йшов і не нападів і прав їх ні в чому не порушав. Всі мали за цілі нищення свободи й порабощення українського народу й озерження з того матеріальних користей. Всі в своїх власних інтересах старалися використати тяжке становище сороміливого українського народу, утворене російським режимом, політикою інкорпорації та європейською війною. Всі інтервенції були повним порушенням елементарних основ міжнародного права і негідною всякого права взагалі, а також моралі та європейської культури і цивілізації.

В Росії ще за Петра І. а ще більше за Катерини ІІ. перетворилося в політичну програму й виклиалося в урядовий наказ тримання в поступованні правила, що „українського народу нема, не було й не буде“. Духово малокультурна російська інтелігенція, маючи в політиці нищення життя, культури, свободи й розвитку українського народу матеріальні службові користи й ставивши пам'яток на поневоленні народом, так глибоко переніс цю політикою вярствства, що вона стала частиною її державної політики й авторитетності. Орієнтація на Москву, яка має цілком протилежні й ворожі для української нації інтереси, — це орієнтація на свою смерть. Московська інтервенція — це інтервенція смерті всього українського народу й України.

У Польщі шляхетська армія прагне

„до знищення Русі“, тобто українського народу й України, щоб „русина“ тобто українця, й на лікарство не залишалося. Мусить бути „тільки Москва й Польща“, а жадної України, жадного українського народу. В цій програмі, яку поляки безперервно переводили в життя й школі, виконувалися весь час польські покаяння. Роман Сенкевич „Вогнем і мечем“, який професор Володимир Антонович назвав у своєму критичному розгляді „добрим пашквілем“, і про який писав, що виконання в його дусі „може тільки зовсім задержати інтелектуальний розвиток польського суспільства“, цей роман поляки зробили своєю настільною книжкою й неодмінною приналежністю хоч би й найменшої польської шкільної бібліотеки.

Орієнтація на Варшаву, яка має цілком протилежні й ворожі для української нації інтереси, — це орієнтація на свою смерть. Польська інтервенція — це інтервенція смерті всього українського. Цього може не бачити тільки сліпий, а не розуміти й не відчувати тільки особа зі слабим інтелектом або совістю. Союз Петлюри з поляками вяртував для них Варшаву кров'ю синів українського народу, а не тільки нічого не вяртував для самого українського народу, але ще й забрав від тих нещасних воїнів усе, що можна було забрати. Польська інтервенція на Україну виявила в повній мірі всі наміри й плани поляків. Тому український нарід, несподіючи й бачи денікінців за їх московські звірства й гідоти, виявив ще більшу несподіваність до поляків, які поновилися на Україні жалюгідно. Що більше! Нарід переніс свій гнів навіть на українських пошків, які йшли в союзі з поляками, або яких у тому підозрювали.

Що може бути трагічного для українців? Що може бути трагічного для народу, який мусів улажати за корога своїх синів і бити їх! Московський ворог йшов сам для порабощення України, а польський „союзник“ йшов на Україну не сам, а спомоганий силами України, які вели цього „союзника“ на свою Батьківщину проти своїх батьків, проти свого народу. І фактично стали в очі народу не тільки ворогами, а ще й зрадниками, й коли нещастя примусило український нарід вибрати між двома лихами, то він вибрав собі московське лихо, проти якого бореться й досі. Нарід розуміє, що анклави від одного ворога для поневолення другим не є ніяким анклавленням.

І от, знову затівається нова спроба інтервенції брутальною силою чужинців на українську територію, знову начебто проти московського Комінтерну, а в дійсності для захоплення собі української території, для порабощення українського народу, для заміни московського окупанта й поработителя інших, для тішого імперіалістичних, колоніальних і експлуататорських цілей, як і московського окупанта, для ще більшого розширення України й розпорощення сил самозабобного українського народу та нищення його на користь гнобителів чужої свободи. Кожний інтервенціоніст має свій егоїстичний інтерес і хоче досягти його на українській території українськими силами й коштами, не ризикуючи нічим і не трапляючи нічого свого.

Українці мусять все розмірковувати й обачати тоді, що жак не була їх участь чи поїм у чий би то не було інтервенції мілітарної сили на Україну, то вона була проти українського народу, його землі, анклави й свободи, бо заміна одної неволі другою, одного порабощення другим, не є визволенням. Єдиним кінцем українців мусить бути старе народне гасло: „За праву й волюність“. „За свободу!“ Це принцип, а все, що проти цього чи хоч трохи зменшує значіння цього гасла, все таке є ворожим і мусить бути рішучо відкинуто всяким українцем, який поважає свій нарід і має в собі почуття гідності й ври а перемоги моралі, права, справедливості, свободи.

Хібаж ті, що затівають та піддержують інтервенцію на Україну, стали від 1918 року людськими, моральнішими, культурнішими, соціальнішими, менш егоїстичнішими та уважливішими до чужого права — взагалі, чи хоч трохи в чім небули перемінлими на кращих у відносинах до України й праці Української Нації? Ні! Злих у себе вони ніяких нічим не

Д-р БРІЛЬ

Спеціаліст ветеринарно-хірургічних наук з 19—1 і 3—6 площа Анджаніна ч. 4, 233 3—4

виявляти, а живість інстинктів проявляти ще більшу. Їх інтервенція може бути тільки проти українського народу, проти України — на її території. Москва — це тут знову тільки протічка, тільки симуляція в устах інтервенціоністів. Шлях існування — протиправний. До Москви ніхто не йде й не думає доходити. Московський Комінтерн з його ляммоскозізмом, імперіалізмом, національним егоїзмом, шовінізмом і комісарським капіталізмом не станеться як є, а вся інтервенція скропиться на головах українського народу, на його свободі, суверенності, правах, житті й засобах для розвитку нації.

І без України для московського Комінтерну достанеться ще сто мільйонів населення на території в 3.834.000 квадратних кілометрів, тоді як Франція має лише 661.000, а Німеччина 440.000 квадратних кілометрів. Інтервенція може відбутися тільки на українській території, тільки проти українського народу, а не проти московського Комінтерну, і тільки коштами українського народу, щоб остаточно розбити й сфальшувати його сили й понижати рух до боротьби проти хляккі на визволення, свободу, державність, самостійність і права, які мають інші народи на світі, а територію й спільноту, щоб суверенітетом й без українського населення покласти для чужої колонізації. Так справа стоїть в дійсності і цього нічим не можна замаскувати.

Самозваний уряд з Андрієм Лівницьким під чужим домолудом робить все на „знищення Русі“, як наказує „воєнник“, начебто для тієї свободи. Вони вже проробили те, як трималися московської орієнтації, щоб догодити москвітам, проробили те, як трималися польської орієнтації, щоб догодити полякам і виконувалися перед ними, проробили те, як трималися тієї орієнтації на чужинців, а не на свій нарід. Розв'язавши ворожому орієнтації свою совість і тим убивши її, бо живість ніколи не дожить, вони знову гнуть українських нещастів, уже раз опукавих на нищення.

Почнуть бої, почнуть українців на українській території стріляти, б'яти, вбивати, нищити, руйнувати й убивати братів для чужих інтересів. Робитимуть українців все для поляків і москвітів, які їм гнатимуть свою силу, для чужих і ворожих інтересів, а не для України. І жак сторона не переважає, однаково вона піде за українську територію, заволодуючи українським населенням, і однаково ті, що в підлізі, чужинці й вороги, пінуть на українську територію й колонізуватимуть її, нищитимуть села й міста, палатимуть, убиватимуть, ануватимуть, вивозитимуть український нарід, щоб утворити на сором'яній території польську, московську чи іншу чужинську колонізацію. Після поляків з москвітами помертвуть і поляки між собою позиту українськими ритим і українською кров'ю землю українського народу. А хібаж український нарід не такій же суверен у себе, як поляки у себе, москвіти у себе, тобто на своїй етнічній території?

Українці, віддані інтересам Батьківщини що йдуть зі своїм народом, не можуть стати за інтервенцію, не можуть її викликати, не можуть її підтримувати, а повинні протидіяти їй всіма силами й протестувати проти неї. Тільки так можна врятувати або салити, або звільнити, або порятати народ у Батьківщині.

Серпень, 1928 року.

По широкому світі.

У зв'язку з останніми заворушеннями в Латвії, переважає думка, що політична чужинність туди й аргенту секрет комуністичних діячів у Ризі. Шлях туди мали вилити документи, які створюють контакт організаторів заворушення з Москвою.

У Вухаресті арештували на дні одні напівхиті аргентинські румунські зоржаних мужів, у тому числі й одні політичних діячів, і трьох аргентинських міністрів і сенаторів і трьох аргентинських міністрів і сенаторів, їх обшукують і аловживаних державними нафтовими теревами.

У Львові, у Франції відбулася

20.50

Дівочі і хлопчачі
чорні вовс. полсого шиті.
№ 26-30

24.50

Дівочі і хлопчачі
чорні вовс. полсого шиті.
№ 31-35

ШКІЛЬНЕ ВЗУТТЯ

Тривже — дешево — вигідне
до набуття у всіх філіях і заступництвах.

КОНЦЕСІОНОВАНИ
Науковий курс „Освітні“ приймає з шкільним роком 1928-9 на курси: натуральні гімназії (дво- і трирічні), однокласні, піврічні, семінарії курси з обсягом 6 і 4 класів гімназійних, доповнюючі курси до повільних класів гімназійних. Науку ведуть найкращі гімназійні професори через 5-6 років після. Зголошення приймає секретаріат „Освітні“, Львів, Міжковського 11, від 12-1 і від 3-6 Телефон 50-01. Жадати безплатних проспектів. На відповідь марку. 278 2-3

ДЛЯ ХЛОПЦІВ з III кл. гім. потрібна учительна гімназійна матура і вивчення гри на фортепіан. Тимощинська в Дрогобичі поч. Любимі в Стрия. 321 3-4

Львівська демонстрація французьких революцій. Спонукою до маніфестації були роковини уродина претендента до французького престолу, князя Гюа.

Венізіанське видав відозву до своїх прихильників. У відозві стверджує новий гротський прем'єр, що алячча кількість дотеперішних ворогів уряду зважались на державною містою в різночасно визнач до залагодження міжпартійної боротьби.

У Поневіж на Лівні вибух бунту зваж на тамонний торгів. Ввазі відомили впері в своїх келій, повнали тюремних тюрмов і повстали до недалекого ліба. Частини обігнв виласило міном по-палкане на поміч управов торгів.

Уряд Югославі зручав італійському суверенітету відповісти на інтерпеляційну ноту Італії у справі відомих протиталійських демонстрацій у Саліті й Шибеніко. Відповідь має повну сатисфакцію італійському уряду.

Поанкаре, який перебуває тепер на відпустці в Сантіні, довершив на днях повного арештації французького бюджету. Недобір 1 мільярд франків покрити він грима, що припадуть Франції наслідком репараційного зв'язку. Підняти платоні для урядових, обраховані з 3 мільярд франків, будуть покрити частково збитком 500 мільйонів. 480 мільйонів фр. призначив Поанкаре для підняти інвалідських рент. Нинішніх нових бюджетів саванійна програма Поанкаре не передбачує.

Останні вісти.

УКРАЇНІЗАЦІЯ ПРАВОСЛ. ЦЕРКВИ.

Голова православної церкви в Польщі митр. Діонісій видав розпорядок до духовенства, в якому поручає йому перевести українізацію богослужень і уживати української мови у викладах релігії в школах.

КЕЛЬОГ У ПАРИЖІ.

Дня 24. серпня приїхали до Гавру па-ропав „Дж де Франс“, яким приїхав Кельог і Мекензі Кінг. Іх привітали представники цивільних і військових властей па префектом, посадином і віцепрезидентом травсатантійської лінії на чолі. Префект вручив Кельогові золоте перо, призначене для підписання пакту та зваж, що пакт є здійсненню обітниц, зробленої комбатантам усіх національностей, які боролися, щоби перешкодити на все поворотом війни.

До Парижа Кельог і Кінг приїхали в год 10.15. Дня 24. серпня Кельог відідав Бріана, а 25-го приймає журналістів. З нагоди підписання пакту вулиця Паміжа будуть у незліку і понеласок багато ілюмінації в однокоронах і історичних вермоніах. Була в год 5. в годинниковій 14-ї міни-ста закорд. справ. Визано за-решення задля князьбильшого сполуче-решення того зваж на посередництвом радів, кіна і фотографії. Промову, що одаресловати зваж підписання пакту, виколосити Бріан. Підписуватимуть на-бучим порядком. Вечером Бріан ан-деша банкет на 200 людей, потім буде прийняти в галеріях і залах міни-ста 24-а корд. справ.

Предпожнення 43 державам. Бельгійська преса подає з Нью-Йорку і

Льондону, що на другий день після підписання Кельогового пакту американські представництва за кордоном пропозують 43 державам приступити до пакту. Таке пропозування зробить у відторок також СРСР, але не представник Злуч. Держав, а представник Франції у Москві.

БУРЛИВІ НАРАДИ МІЖПАРЛ. УНІ.

На п'ятигодинному засіданні Міжпарл. Уні-ції у Берліні анголосома промову член англ. групи індійці Сакстатлі (комуні). Член єгипетського парламенту Васеф а-такван гостро Англію, яку назвав оку-пантом. Це викликало бурю на англ. ла-вах. Посол нім. меншости в Латвії виступив в ім'я всіх нім. меншостей в Євро-пі, обвинувачував Англію й інші держави що трактують меншости гірше, ніж дав-ніше. Поведення Італії з німцями й сло-вінцями назвав ганьбою Європи.

ПРОГЛОШЕННЯ АХМЕТА ЗОГУ КО-РОЛЕМ.

Ахмет Зогу головував 23. серпня альбанській раді міністрів, на якій устійлено програму проголошення альбанського королівства. Дев'ятьохдин гарматних стрі-лів проголосить населенню, що зачина-ється Нац. Зібрання. На ці збори прийдуть усі члени зібрання у фраках. Ахмет Зогу після проголошення його королем зложить присягу перед Нац. Зібранням й перед достойниками всіх церков.

КОМ. ШТЕШЕЛЬСЬКИЙ ПЕРЕНЕСЕНИЙ ДО ВАРШАВИ.

В перших днях вересня урядовий комі-сар м. Львова кидає остаточно своє ста-новіще і переходить до централі міни-ста внутр. справ. Справа його наслідств ще неперішена. Є чутки, що наслідником Штешелецького буде також один із уря-довців міни-ста. Львівські санавіні кола бажали би мати на цьому становищі ко-гось зі Львова а позай. приятелів прем. Вартема. В міни-ста рахують з тим, що Штешелецький буде ще й у Варшаві ціка-витися справами, які зваж. Найбільш ан-гліди на становище комісара міста Льво-ва має нібито сен. Ст. Закшевський.

НОВИНКИ

— **Іупоголовість чи безличність?** Український Центральний Кооператив-ний Банк (Центробанк) у Львові дістав таке зливкове пропозування: „Do Caci-godnej Dyrekcji Banku Centralnego koopa-ratywnego w Lwowie! Mieszkańcy naszej kresowej wioski Doltanki, których nazwiska mówią o ich pochodzeniu, jak Kallinowscy, Czajkowscy, Stedniccy, Skowronacy, Zie-lilscy itd, przepadli już dla polskości i sto-ją w szeregach wrogów — ochłonęło ich ruskie morze. Przed dwoma laty zamknięto nam polską szkołę. Chcąc młodzieży i de-ściom zapewnić uświadamienie narodowe i oświatę kulturalną, aby wernie strzegła na kre-wości Rzeczpospolitą, przystąpiliśmy do budowy „Domu polskiego“, który ma być ogniskiem polskości. Na kupionym placu założyliśmy fundamenty i wykonaćśmy mur. Nie stać nas na dach, który koniecz-ny przed zimą, aby praca nasza nie zmar-pleła. Starzka nasza, wraz z dalszimi 100 osób która przeżyła piękno i zniszczenie inwazji ukraińskiej i bolszewickiej, na dła-żąc wysiłki zdobyć się nie może. Dlatego gorąco prosimy o pomoc Ofiarę przynajmiej X Dr Widacki w Zabujkach, poczta Tarnopol. — Doltanka, 18.VIII. 1928. Підписали: Stary Kazimierz, Marcin Rudakiewicz. Пис-уємим початком з такими написом: Zi-stad Kola Młodzieży przy Kółku rolniczym w Doltance powiat Tarnopol. Др писемна

доданий почтовий грошовий переказ. До того мабуть ніяких комсатарів не треба.

— **Паміти М. Коцюбинського.** Дня 17. вересня минує 61 роки з дня народив у-країнського письменника М. Коцюби-ського. 8-їмі нагоди річниці Народній Ко-місаріят Освітні в Радильській Україні алаштувати того дня широке громадське свято, на якому офіційні презенти і референти мали б по всіх місцевостях У-країни знайомити населення з творчістю і заслугами Мих. Коцюбинського. В часі того святкування збиралби окремі збір-ники датки на пам'ятник для письменни-ка у Виниці. Київські наукові й культур-ні організації мають улаштувати з наго-ди цих роковин теж пілий ряд прилюд-них виступів і святкових вечорів. — 8 „Продтарської Пради“ довідуючись, що комісія для улаштування пам'яті М. Ко-цюбинського звернулася за посередниц-твом домих поє. письменників до М. Горь-кого а проханням прибуди на засідання пам'ятника (будинку культури) покійно-му письменникові, які відбуваються в день 17-ї річниці від дня смерті Коцюбинсь-кого у Виниці. Можна налітисся, що по-недальні своїх протукраїнських „до-днгах“ Горький зирсони не прийме.

— **З Львівської Каси Хорих** дістало-таке повідомлення: В перших днях сер-пня ц. р. відкрито в Касі Хорих м. Льво-ва спротивлення, докочано в дніх між 15. і 31. липня ц. р. Спротивлення до-ступилося урядник Прокопичини. Справу від-дано до суду. Крім того Управа Каси за-радила по відкритті спротивлення зоби-рати депозити до єдиного уряду держав-ної поліції, що наляває негайно слідст-вом. Точно переведення контролю книг ви-кинула, що наляжтти бузи виключно а поданому више часі. Розинна Прокопичи-на покриває всю плочу так, що Каса Хо-рих не визнає ніякої матеріальної шко-ди. Поширюєся в пресі вісти про те, немовби-то євипробігання Каси зваж-тавали між собою збірку на покриття шко-ди, не відповідають дійсності та є просто неправдоподібними і виснаженим а палля-ми.

— **До побуту Ст. Радіа у Києві.** Один з київських бібліофілів майшов у себе кілька десятків і споживає помершого не-давно провідника хорватських сил Сте-пана Радіа. У Київському Університеті, в якому студіював Радіа деякий час, на-йдемо кілька добре збережених докумен-тів, що відносяться до його студій у то-му університеті та його громадської ро-боти у Києві.

— **Візі своєї на дозволеній.** В огляду на пору святого обору у краю, полс-ське влада заборонила довіа закордон-них овоців. Доавіа на візі закордонних овоців мають виключно фабрики овоце-вих консерв.

— **Колішине Запорозжя** — тепер миль-ський адміністративний район. Іх ш-путь комуністичні російські чарошис, совітська влада отворила мильський ад-міністративний район з Запоріжжя. Цей новий район має 64 осель, з яких 37 є жи-вільських, 19 українських і 2 німецьких. В цьому районі, що від авія була лише українцями заселений, а тепер 8.630 жи-вильських господарств, а лише 935 украї-нських і 22 німецьких.

— **Львівська хроніка.** Хотіла покичи-ти самобичатом 17-літній служивця Ю-лія Шенявського. — Узяв зима 13-літній Роман Нонд дістав неперервний зобави батьковим зростом. — Життями діломи ухали намішували Вальдевічелі, на діла-жистийна, Венелінізі Вітека й Нафталий Лилла. — Матерію парості 225 осель, арарди неміжні зобавили діавну Абра-гана Кінца. — Пеліаїа арестували зваж-туринця Петра Мовча, а трот молодий Антоніа Фадая. Посиді Міжкандя в Ка-

димира Яковського, всіх за крадіж ма-ска.

— **Сверідний рекорд.** Одна 107-літня жінка в Нью-Йорку оголосила перед роком в часописах, що бачив аналіти собі мужа. Протигом року одержала вона 148 матрі-моніальних пропозицій від женихів різ-ного віку. Щойно тепер заявила екска-трична американка, що вона помітила агадана оголошення „для жару“.

— **Загурського ще не забули.** Родина ген. Загурського, що в самому часі пропав в таємничий й неясний досі спосіб впала жертвою лихих ошуканців а Брук-селі. Від довшого часу одержувала вона листи адресовані із агаданого міста, в яких невідомий особник вписував, що він знає про місце перебування Загурсько-го й може його вказати. Коли заінтересо-вані в справі, удалися до Бруксела піз адресно тямногого розсудувати — осо-би, які нахотилися у помешканні, зважи-ли, що вони знають, де перебуває Загур-ський й можуть привести його на умо-лене місце аустрії. Коли однак по дов-шому часі й задоволю відказали аустрі-ї, нефортуни пошукачі пропавшого генерала, прийшли до переконання, що іх галейно ошукувати й удалися за помі-чю до поліції, обіаючи безсвідно зважи-ти Бельгійська поліція пошукує за ними.

— **Роздор у православній церкві на е-міграції.** Православний архієпископ Се-рафим, який перебуває в Парижі, у спе-ціальному листі до православного ду-ховенства у Західній Європі обговорює стан православної церкви на еміграції. Він стверджує, що майже всі єпископи православної церкви на еміграції та біль-шість вірників не підпорядковувалися до-маганням митрополита Ватосії, правителі радильсму влади а Росії. Синод право-славної церкви на еміграції відібрал право виконувати ліній євипробігання, обіаючи митрополитом Ватосією, ахтєнською Володимиром й єпископом Сергієм. Ні авіалас опору а їхній стороні синал православної церкви на еміграції прино-сирить церковній репресії.

— **Катастрофи.** Під Грибоничами на-тая автобус а пасажирками на телегра-фійній степі, авіагражачась до призоро-вого роза. Багато осіб ранених. — Жер-твом шлота шкорої їди автош упав по-фор Рудольф Громек на гостині від Ло-дзке. Наслідком наглого повороту авто-вища він а авто, убиваючись із місці

Кіна.

„Аполло“: „Рін-Гін-Гін“, аа постража-нише прадісу.
„Лео“: „Улабелення пережиста“.
„Пала“: „Жінка на хидані“.
„Фатаморган“: „Ниміші ахал“.

ОЛОВІСТКИ.

„Вертеп Наших Днів“ — Галатіонів			
Чіпіні / Ле-деї			
Страй.	нідець	26.6	1928 р.
Михайлів.	омидаж	27.8	..
Рогатин.	вістор	28.6	..
Бережани.	серода	29.4	..
Перемішанка.	четвер	30.6	..
27.4 і 1-4			
Львівський Просвітницький Театр			
Візі в н д ж			
16.VIII. Оські мандря.			
Томіа і в н д			
16.VIII. Запоріжжя на Дунаї			
17. і 18. вересня			
17.VIII. Профінс Маріна			
17.VIII. Ісана			
18.VIII. Запоріжжя на Дунаї			
19.VIII. Освітні жам осі			
137 2-7			

САМОХОДИ „PRAGA”

1, 2, 3, 5 том. тигароні

4, 5, 6, — особові

фабрично каросовані, однокі на всі дороги, з інсталяцією Bosch, крісті широкі, емалявані Ducco, з автоматом, що уможовнює зтоплення доміж, побудовано економічно.

Стало на складі.

Репрезентація Львів, Ягайлонська 7.

Телефон 303.

Новий Український Театр під дир. Панаса Карбіновича. Вийшли:

95. VIII. Сирітка Ася.

97. VIII. Маруся Богуславка.

Лекції сольного співу удає Анна Крушельницька, учениця проф. Дале. Сюме і Давид Лари в Медоляні. Пробі талосів і виписи у Львові, вул. Кра. шевського ч. 92. Партер на дво, модено між 11—12 передод. 352 1—5

Мужеська доповідниця факхова шко. ла „Рідної Школи” ім. Б. Грімченка у Львові, вул. Городецька ч. 95 з цювими правами публіка. ний шк. ла. ВПИСИ відбудуться в дніх 29, 30, 31. серпня і 1. вересня п. р. від год. 3—7. вечором. Приймається тер. мінаторів самарського, столярського, шевського і обшивних фатів. 353 1—3

Управа 7-класової всенародньої ді. очої школи ім. Т. Шевченка у Львові (вул. Мохницького ч. 12.) повідомляє, що додаткові виписи до всіх класів відбудуться в дніх 29. серпня до 2. вересня від год. 9—1 рано і від 3—6 поноз. 350 1—1

З приватної гімназії „Рідної Школи” ч. Рогатині. Додаткові вступні іспити та виписи до класів II—VIII. відбудуться в дніх 31. серпня та 1. вересня, а до I класу 3. вересня. — Управитель: Чайков. ский. 339 1—2

Жіноча промислова кооператива „Труд” у Львові приймає уч. ениць на трилітню факхову науку шиття і крою білал та жіночих одягів. Диплом, який дається учениці по скінченню нау. ки, упрямлює до самостійної факхової праці. — Зголошення устні і письменно в „Труді”, Львів, Ринок ч. 39. 340 1—1

Український Жіночий Рух в Кана. ді. Заходом „Союза Українок” відбу. деться в суботу дня 25. серпня в год. 6. поп. в залі Т-на „Бесід” (вул. Рутко. ського ч. 22) відіт голови „Союза Укра. інок Канади” в Савелі Стечи. шини про український жіночий рух се. ред канадської нашої еміграції. Про. тимо членів о численну участь. Гостям раді. 336 2—2

Українська гімназія Рідної Школи в Прогобичі. Доповищні вступні іспити до всіх класів гімназії відбудуться в дніх 31. VIII. і 1. IX. 1928 р. — Упр. ака гімназії. 330 2—4

Вписи до Висшого Музичного Інсти. тута ім. М. Лисенка у Львові розні. чуться в дні 30. серпня і п. р. Наука по. чинається в дні 3. вересня. Шоби умо. жинити елем. які покінчили VIII рік науки, дають стулі в Музичний Інсти. туті ім. Лисенка, відкривається в цюмт шкільному році концертний курс гри на фортеп'яні. Крім цего вкводиться в перше Зв'язтій (рит. мична руханка) методою Е. Жакез Delo. тоса (також для дітей передшкільного віку) до ведення якої понасково факхову екаву і особі п. Зиновій Коалтин-Круг в повний дильном в Женеві. Предме. тив науки поведеться в афішах. Секрета. ріят урядку від 30. серпня і удає ася. ний інформації від год. 3—6 вестер в канцелярії Муз. Т-на вул. Шешевська ч. 3. П. пок. — Видія Муз. Т-на ім. Ли. сенка у Львові. 341 1—3

В прив. жін. гімназії СС. Василянко у Львові (вул. Дуготка 17.) вступні іспити відбудуться в дніх 30—31. серпня і 1. вересня. Початок що дні в год. 9—11 рано. Початок нового шк. року для 3. вересня в год. 8—11 рано. — За Управу: ч.р. В. Шурач. 1—2

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

„МОНЮШКО” вул. Зіморонича ч. 10. поручає Фортеніані-Пя. тій від 1000 зол. на догідні сплати 349 1—3

ГІМНАЗИЙНИЙ професор приймає 2—3 учеників на станицю. — Зголошення до Адміністрації „Діла”. 356 1—3

ПОЗІР РІДНИКИ. Томасюу і су. перфосат по фабричній ціні ку. пуйте тільки в українській фірмі „УНА” в Дрогобичі, вул. Пісудського ч. 13. 354 1—3

„МАТУРА” Львів, Певарська 59а. приймає виписи на натурічній кур. ській гімназії, (дворічній, одягівній, шк. річній) семінаріїні з обсягу шести і чо. гироз гімназійних клас. — Зголошення від 11—1 5 7. 355 1—1

ТОЛОЧАЛЬНІ наймодніших десенів на плісневих плазлах, навіть зніщен. ний. Відвідування на спеціальних ма. шинах. Перероблювання на модний фа. сон. Фарблення футер записками спо. собом. — М. Водяська-Палавча, Львів, вул. Соборного ч. 12. Тех 17—04. 2702—7

БРИЛІАНТИ, також існу біжуттерію купує по високій ціні Домбров. ські-Розважескі. Львів (Готель Жорка) Акалемічна 2. 2481 10—7

ГОДИННИКИ тільки найкращих фа. брик претійні продає за готівку і на рати від десятиків діт з найліпшої сто. рони звісна фірма Іван Зельтенрайх, Львів, пл. Марійська ч. 5. 3 111—7

ФОРТЕП'ЯНИ, цівліва першорядних закордонних фабрик на різні ціни продає, міняє: Ганах, вул. Пісудського ч. 21. І. пок. 221 8—10

ПРАКТИКАНТА до складу з учіче. ною виділовою школою або II. кл. гімназійною з доброї родини, що має ро. дичів у Львові, приймає Союзний Базар, Львів, вул. Руська ч. 20. 316 2—3

ФРОНТОВА кімната з меблями, бі. чна вул. Личаківської до виняйну на довгий час поважній особі. — Зголо. шення до Адміністрації „Діла”. 315 2—3

СОЛІДНА ЖІНКА скромних вижит, інтелігентна, загідної вдачі, серед. нього віку, найде місце у самітної віді. ний яко господарні дому у Львові. — Услі. ки; заповнення широкі материнської олі. ки 7-літньому синкові. Далеже бажане, шоби піднялася сина варити та викону. вати з правдливим замислованням дрібні праці домашні. — Вязворучно писані зголошення з поданням вижит до кінця серпня слати до Адміністрації „Діла” під „Добре трактовання”. 324 2—3

НА СТАНЦІЮ прийму 2-ох учени. ків шк. ла; близько головної гімназії. Кордаєвич, радник скарб. Мурарська 48 І пок. 268 4—8

УЧНІЯ і ученицю середніх шк. ла при. ймає на мешканні і харч. — Ін. формаций дає „Союзний Базар”, Львів, вул. Руська ч. 20. 328 2—3

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Реденція не відповідає.

Актуальна та інтересна книжка появил. ся на дніх на кингарському ринкові. Є по. твір звісного американського бізнесіста

ГЕРБЕРТА КАССОНА під заг.: ТАЙНИ УСПІХУ В ІНТЕРЕСАХ

(16 засад ділової людий).

Обширний вступ перекладачка ВІКТО. РА ПРИХОДЬКА, ясно ілюструє наші недомагання та промахи, які ми робили — не знаючи сути інтересів та не при. кладаючи до справи промислу і торгівлі належного зрозуміння.

Цю книжку повинні прочитати кожний Українець, (не лише купець чи кооператор чи промисловцеві), а в першу чергу повин. ні нею заінтересуватись ті, що держать руку на пульсуючій живлячк нашого суспільного життя та виживинки народу. ЦІНА КНИЖКИ: 4 зол. (в пересилкою: 4-70 зол.).

Жадайте цієї книжки по всіх україн. ських кингарях у цілому краю. Замовлення гуртою слати на адресу: Накладни: МИХАІЛА ТІРНАЧКА 240 Львів, вул. Зіморонича 3. 1—3

ФУТРА мужеські і жіночі, мі. стові і подорожні, — куртки, свити, шапки. Беа і т. п. М. А. АВГУСТИН, магазин футер Львів, Рутковського 7. телеф. 49-45. приймає всілякі роботи входять в обсяг кушнірства. 1—70

ПРИЙМУ на станцію уч. ениць. — Зголо. шення письменно в „Рідній Школі”, Львів, Ринок ч. 10 під „Станицю”. 322 2—2

ПРИЙМЕ на станцію уч. ениць жінка свя. щеника. — Терно. піл, вул. Монаш. ки ч. 2. 325 3—3

ПРИЙМУ негайно панночку або хлопця до асистентів в зоопарк до науки дентистичної прак. тики. — Д-р Набій Возоджир дентист, Львів, вул. Геть. манська ч. 6. 305 2—2

НОВИЙ ДІМ 2 по. кої кухня відлі, горюд, при трамваї для тисячі дол. — Новий дім 2 рази 2 покої, кухня, відлі, коло головного дів. ря три тиски дол. готівкою для. — Іг. нат, вул. Куркова 24. 332-2

ІНСТРУКТОР. По. мешкання і харч у Львові даю соці. альну студентів у. ніверситету, на по. мий двом ученикам VIII. кл. гімназ. — Зголошення до ре. дації „Діла” під „Інструктор”. 293 3—3

ПРИЙМУ на меш. кання учеників або учениці з цілям удержанням. — вул. Траугутта ч. 2. П. по. верх, на танку, двє. рі ч. 16. 329 2—2

ПОКІЙ з цілям у. держанням для учениць або учени. ків негайно до ви. найму, вул. Вронов. ська ч. 8. І. п. офі. цини. 346 1—1

MICHELIN Good. year і Firestone самоходові і мотоци. клеві опони по знач. но знижених цінах поручає: „Be-ha-te” Пісудського 27. Те. лєфон 57-71. 355 1-1

СТАНЦІЮ у вдові по священику най. де чотирох учеників або учениць. Львів, вул. Тересі 2 6 І. пок. 332 2—3

УКІНЧЕНА семінаристка пошукує лекції на цілий рік. — Зголошення слати до Адміністрації „Діла” під Шаті. ринка. 331 2—3

Магазин і робітня ФУТЕР
КАРОЛЯ ЦВИНАРА

виконує всілякі кушнірські роботи най. дешевше — ціна найнижчих фасонів

вул. Крива 10. Львів, Руська 18. біля Гіп. Банку. 347 1—4

Ч. 11114/28.

Вибори делегатів.

ОГОЛОШЕННЯ.

Управа підписаної Каси Хорих подає до публичного відома убезпечених і працедавців, що по думці закону з дня 19. V. 1920 р. (Дн. Зак. Р. П. Ч. 44, поз. 272) і розпорядку Мін. Праці і Суспільної Опіки з дня 24. III. 1926 р., відбудуться вибори делегатів до Ради Каси Хорих кор. стол. м. Львова, для праце. давців в неділю дня 18. листопада ц. р., а для убезпечених в суботу дня 17. і в неділю дня 18. листопада, що листи кан. дидатів належить зголосити до Управ, вул. Браєрівська ч. 8. до дня 26. жовтня в п'ятницю ц. р. до години 14-тої, що ре. клямаційний час зачинається в середу дня 5. вересня ц. р. а кінчиться в неділю дня 16. вересня година 20-та.

Блищі і докладні відомості є подані в афішах і у „Газеті Львівській”.

За Управу Каси Хорих м. Львова.
Предсідник Управи
М. ХРИСТОВСКИЙ.ПЕРША УКРАЇНСЬКА ЛІЯРНЯ ДЗВОНІВ
ВОЛОДИМИРА МАГАСА
в СТАНИСЛАВОВІ, вул. Галицька ч. 79.

Одинока ліяря дзвонів в Польщі, яка відліває дзвони з найліпшого металю зі звучним голосом і солідним виконанням. Завсігди має на складі більшу кількість різної величини дзвонів. ЦІНИ КОНКУРЕНЦІЙНІ і на догідні слати. 20-літня порука за голос і розбиття дзвона. 26 3—2

Газдиня

з Любелського

каже:

Мое білля
є завсіди сяю. чої білини, бо я дуже зважаю на ви. бір мила. Воно мусить шанувати мое білля, бути видайним і дешевим. Я вибираю:МИЛО
ОЛЕНЬ-ШІХТ

На запити повідомляємо, що

КИЛИМИ

з фабрики СТ. ГАЛАНА в Глиниках

продає у ЛЬВОВІ фірма

О. СТЕФАНОВИЧ

(раніше РОМАН ЗУБИК)

вул. Галицька ч. 16.

Гарні нові взори. ВОВНА тільки першої сорта; добірно барвлена, рішучо в. хоз не диліе Товар певний і тре. 297 валий. Ціни приступні. 2—3

Ширіть наш часоліс!

Львів, дня 24. серпня 1928.